

57-1-Hemen her anne babanın, çocuk kanallarını yer yer bebek bakıcısı gibi ---göz önüne aldığımızda çocukları televizyon izleme ---uzaklaştırmanın zorluğu daha iyi anlaşılır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) önemseyişini – bağımlılığından
B) bulduğunu – sorunundan
C) düşündüğünü – amacından
D) benimsediğini – eğiliminden
E) kullandığını – alışkanlığından*

2-Malezyalı şair Usman Awang eskiden bir kuş cenneti olan ülkesinin nasıl acınası bir hâle düştüğünü Kuş Toplumundan Valiye Mektup adlı mektubunda dile getirir. Kuşların ağzından yazdığı bu mektupta "Sayın Vali, kuşlar olarak biz, meclis binasının çatısında bir toplantı yaptık. Her ne kadar sizin için oy vermediyse de verdiğiniz Yeşil Kent vaadinizi tutmanız konusunda hemfikiriz. Doların yeşili uğruna yaşamamız için gerekli olan kentin yeşilini yok ediyorsunuz." Awang, mektubun altındaki imzalı notunda bu mektubun hangi kent valisine postalanırsa postalsın çoğundan yanlış adres diye geri dönmeyeceğinden emin olduğunu da belirtmiş. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dikkat çekilen sorunun pek çok kentte görüldüğü*
B) Posta hizmetlerinin her kentte sorunsuz yürütüldüğü
C) Sanatçıların ve halkın çevre bilinciyle hareket ettiği
D) Yaşanabilir bir çevre için fedakârlıkta bulunmak gerektiği
E) Ele alınan konunun tartışmaya uygun olduğu

3-Yeşil (I) tasarım (zihinde canlandırılan biçim), insan ve çevre üzerindeki zararlı etkileri en aza indirmeyi hedefleyen bir yaklaşımdır. Öncelikle binanın yapımından yıkımına kadar olan zamanı (II) kapsayacak (sınırları içine alacak) şekilde korunmasını hedefleyen (III) genelgeçer (hemen herkesçe benimsenen) kurallar koymak gerekiyor. Enerji kaynaklarını üst seviyede (IV) değerlendirmeye (denetlemeye) olanak sağlayan uygulamalar; doğal, (V) geri dönüşümlü (yeniden değerlendirilebilir nitelikte) ve zararlı olmayan malzeme kullanımınıdır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.* (tahliil) E) V.

4- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde beklenti söz konusudur?

- A) Bu yapıt, sanatçının yalnızca var olan okurlarını memnun etmekle kalmayacak, aynı zamanda ona yeni okurlar da kazandıracak.*
B) Anlatılanların gerçeği ne kadar iyi yansıttığını kanıtlamak için belge ve fotoğraflardan yararlanacak.
C) Bu yapıtta, yazarın ilk öyküleriyle son dönemde yazdıkları ve onlar üzerine yazılan eleştiriler yer alacak.
D) Yapıttaki öykülerin çoğunda yalnızlık temasının işlenmesinin nedenini yazarın çocukluk döneminde aramak gerekecek.
E) Günlük yaşama ilişkin öğretici nitelikli bilgiler içeren bu yapıt, yazarın bu türdeki ilk denemesi olacak.

5- (I) Sosyal yönün gelişmişse yazar olamazsın. (II) Bu uğraşı benimsemişsen sosyal yanında bir eksiklik var demektir. (III) Böyle bir eksiklik insanlarla iletişim kurmanı zorlaştırır. (IV) Sen de oturursun tek başına masaya ve iğneyle kuyu kazmaya başlarsın. (V) Bence bu, birçok yazarın karşılaştığı bir durumdur. Numaralı cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir koşuldan söz edilmektedir.
B) II. cümlede, bir çıkarım yapılmaktadır.
C) III. cümlede, II. cümlede belirtilenlere bağlı bir sonuç varılır.
D) IV. cümlede, bir amaç belirtilmektedir.* (durum)
E) V. cümlede, genelleme yapılmaktadır.

6- Çeviri bir yapıtın editörlüğü söz konusu olduğunda durum oldukça farklıdır. Burada, yabancı kültürde yetişmiş bir editörün kararlarını masaya yatırma söz konusudur. Çünkü editör elinden çıkmış bir kitaptır masanızdaki; bu sizde güven uyandırır, metinsel ya da biçimsel sorunlarla karşılaşma tehlikesi fazla değildir. Ne ki bu sefer de onu, toplumunuzun süzgecinden geçirip kendi dilinize dönüştürme macerası çetrefil bir durumdur. Pek çok ayrıntıya kafa yormak gerekir. Dil oyunları, yerel deyişler, o topluma özgü değerlerle ilgili popüler anlatımlar büyük sorunlar yaratabilir. Çevirmen her zaman bunlarla baş edememiş olabilir. Çevirinin kalitesinin sağlanması editörün birinci sorumluluğudur. Ayrıca okurların yaş grubunun belirlenmesine kafa yorar. Çünkü ülkeler arasında farklı olgunluk düzeyleri söz konusudur; toplumsal yapı doğu ve batı ülkelerinde oldukça farklıdır.

Çeviri yapıtların editörlüğüne ilişkin bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kimi güçlüklerle yüz yüze gelme olasılığının azlığına
B) Yazıldığı dile özgü kimi söyleyişlerin güçlük yaratabileceğine
C) Özel bir eğitimden geçmeyi gerektirdiğine*
D) Kültürler arası farklılıkları göz önünde bulundurmaya gerektiğine
E) Çevrildiği dilin doğru ve güzel kullanılıp kullanılmadığının değerlendirilmesine

7- Aşağıdaki betimleyici cümlelerin hangisinde insana ait özellik cansız varlığa aktarılmamıştır?

- A) Inceburun, sipsivri burnunu, o boncuk mavisine sulara batırması bir türlü çıkaramıyor.
B) Ege ile Akdeniz'in birleştiği bu yerde, kayalara tünemiş süt mavisine bir martı, yontu gibi durmuş, bize bakıyor, biz de ona bakıyoruz.*
C) Ak köpükler içindeki deniz feneri, kimsesizliğine aldırmadan gülümsüyordu, uyku mahmurluğu içindeki maviliklere.
D) Akdeniz, menekşe morunu andıran ışıl ışıl, mavi gözleriyle birden görünürüyor herkese.
E) Yatımız Datça Koyu'na girdiğinde ıhlamur rengi denizde sular, günün son ışıklarıyla vedalaşıyordu

8- Aşağıdaki dizelerin hangisinde şair, duygularına yer vermemiştir?

- A) Bütün sevgileri atıp içimden Varlığımı yalnız ona verdim ben.
B) Şimdi sonu gelmez maviliklerde Yağmurlar ruhumu yıkamaktadır.
C) Erken sıcakta yaz kokuları, Ne hoştur, ne hoştur kır uykuları!
D) Gece bir tepeden seyrettik, büyük Yıldızların suya yansımaları...*
E) Renkli düşlerin sınırsız evreninde Tüm dertlerimden sıyrılmak istiyorum.

9- I. Elli yaşındaki bir insanın uykuda rüya gördüğü süre, yaşamında yaklaşık altı yıla karşılık gelmektedir.

II. Son yıllarda yapılan çalışmalar, uykunun öğrenme sürecine olumlu etkisi olduğunu göstermektedir.

III. Araştırmalar göstermiştir ki Türkiye'de ölümle sonuçlanan trafik kazalarının %13'ü uykusuzluğa bağlı olarak meydana gelmektedir.

IV. Yeni üretilen otomobillerin bazılarında sürücünün dikkatinin dağılmasını önlemek ve uyanık kalmasını sağlamak için uyarıcı sistemler bulunmaktadır.

V. Balina ve yunuslar belli aralıklarla su yüzüne çıkıp soluk almak zorunda olduklarından bu canlıların beyinlerinin yarısı uyku durumuna geçerken öteki yarısı uyanık kalır.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde neden belirtilmemiştir?

- A) I. ve II.* B) I. ve IV. C) II. ve V. D) III. ve IV. E) III. ve V.

10-Daktilo, çocukluğumun büyüğü nesnesiydi. Babam yazmaya koyulduğunda benim dünyamdaki atlar yelelerini savurarak dörtlüye koşturmuşlardı. Mürekkepli şerit ilerledikçe merdaneye sıkıştırılan kâğıttaki nal izleri harflere dönüşür, babamın parmakları arasındaki dizginler yazı bitene kadar esrarlı bir diyarın rüzgârıyla titirdi. Kabartma harflerin şeride her çarpışındaki tık tıklarla yerinden oynardı yüreğim. Tuşlara vuruşun kuvvetine göre koyu ya da silik gölgeler düşerdi perdeye. Raylarda bir kara tren görürdüm dumanlar çıkaran. Vagonları harflerle doluydu ve her istasyona birkaç cümle bırakmadan çalmazdı çanını. Satır sonlarını beklemek ise oyunun en heyecanlı yanıydı benim için. Bu parçanın anlatımına ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?
A) Zanimsel bir havası vardır. B) Deyim kullanılmıştır.
C) Devrik cümleler kullanılmıştır. D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Pekiştirmeli sözeğe yer verilmiştir.*

11-(I) Korku-gerilim türünün en çok satan yazarlarından biri olan Stephen King, bu kez farklı bir konuyla karşımıza çıkıyor. (II) Kitabında "yazma"yı ve "yazma deneyimi"ni ele alıyor. (III) Böylece biz okuyucularını şaşırtmayı başarıyor. (IV) 1999 yılında yazılmaya başlanmasına karar verilen kitabın yazımı, yazarının geçirdiği bir kaza nedeniyle tehlikeye düşüyor. (V) Yazar, uzun bir süre tedavi görüyor. (VI) Tedaviden sonra tekrar sözcüklerin başına geçiyor. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?
A) II. B) III. C) IV.* D) V. E) VI.

12-(I) Kemer, kadınlar ve erkekler için giyim tercihi, tasarım ve moda doğrultusunda günbegün değişen bir ürün olarak göze çarpıyor. (II) Görünüşte normal bir kemere benzese de sahip olduğu özellikler dolayısıyla giyilebilir teknoloji dünyasındaki yerini alan yeni bir akıllı kemer piyasaya sürüldü. (III) Özellikle aktivite ve sağlık takibi üzerine yoğunlaşan kemer, kullanıcısının yeme alışkanlıklarını ve bel ölçüsünü akıllı algılayıcı teknolojisi yardımıyla izleyebildiği gibi gün içinde ne kadar oturduğunu ve ne kadar yürüdüğünü de adım sayma özelliği sayesinde hesaplayabiliyor. (IV) Aktivite ve sağlık verilerini, aktivite süresini ve harcanan kalori miktarını da hesaplama özelliği olan kemer çeşitli mobil uygulamalar üzerinden günlük, haftalık ve aylık olarak takip edilebiliyor. (V) Kullanıcının aktivite ve sağlık verileri dikkate alınarak bir planlama yapılıyor ve kullanıcısının hedefe ulaşım sağlamadığı kontrol ediliyor. Numaralı cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır? A) I.* B) II. C) III. D) IV. E) V.

13-(I) Türkiye'de 2002 yılı ile birlikte demir yollarının dünya ile aynı seviyeye getirilmesi devlet politikası olarak benimsendi. (II) Bu aşamadan sonra demir yolları, uzun yılların ihmeline rağmen kısa sürede açığını kapatmayı başaracak duruma geldi. (III) Artık Türkiye'nin demir yolu sanayisinden tüm dünyada bahsedilmeye başlandı. (IV) Yerli vagonlar, lokomotifler, bağlantı elemanlarının üretimi ve ihracatı yapılır oldu. (V) Bu alanda yerli olma aşamasını geçip millî üretime başlanması sektördeki tüm aktörlerin yeni hedefi... (VI) Bugün ülkemizde demir yolu sanayisinin geldiği nokta, bu hayalin uzak olmadığını gösteriyor. Bu cümlelerin hangisinden sonra, "Bütün bu başarılı ve gurur verici atılımlara rağmen demir yolu sanayisini geliştirmek için gelinen nokta yeterli bulunmuyor." getirilmelidir? A) II. B) III. C) IV.* D) V. E) VI.

14-Fransızca, İtalyanca, İspanyolca gibi Latince'den türeyen dillere İngilizcede "romance languages", Fransızca'da da "langues romanes" denirdi. Onun için, bu dillerde şiir ya da düz yazı biçiminde yazılan öykülere "romans" ya da "roman" adı veriliirdi. Zamanla, gerçeklere bağlı kalan uzun öykülere "roman", gerçeklere uymayan, heyecan verici ve romantik öykülere de "romans" denmeye başlandı. Bu parçada söylenenler aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?
A) "Roman" mı "romans" mı daha çok okunmaktadır?
B) "Roman" sözcüğü hangi gelişim aşamalarından sonra bugünkü anlamıyla kullanılmaktadır?
C) İngilizceyle öteki Avrupa dilleri arasında nasıl bir ilişki vardır?
D) Bir dildeki gelişmeler öteki dilleri ne ölçüde etkiler?
E) Şiir ve düz yazının aynı sözcükle adlandırılması sizce doğru mu?

15-Sanat eğitimi, niteliği gereği bir bütünlük taşımak zorundadır. Bu nedenle değişik sanat dallarındaki eğitim uygulamaları, yeteneklerin işlenmesinin yanı sıra bilinçli sanat insanları yetiştirerek toplumun sanatsal birikimine, ileriye dönük gelişime katkıda bulunmalıdır. ---. Bu ise duygu ve düşünüş eğitiminin gerçekleştirildiği; çağdaş bir duyarlık ve davranış ölçüsünün aşılandığı; araştırmacı, eleştirel bir kafanın kazandırıldığı eğitim-öğretim düzeniyle sağlanabilir. Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
A) Çünkü sanatın temel prensiplerinden biri de sosyal açıdan ölçülü bireyler yetiştirmektir
B) Nitelikli bir sanat eğitiminin konuları uzlaşım ile belirlenmelidir
C) Sanatta eleştirel düşünce sanatçıları nitelikliliğe sevk edecektir
D) Bu da konservatuara yaşının düşürülmesi ile gerçekleştirilebilir
E) Sanat eğitiminin toplumsal işlev kazanabilmesi bu yolla olasıdır.*

16- Gerçeğin öyle kolay ele geçirilecek bir şey olmadığını savunan bu yazarın dünyasına girmek için dikkatli olmak gerekir, okurken. Çünkü bu yazar; hangi hükmü, hangi cümlede, nasıl bir büyüklü anlatımla göstereceği kolayca belli olmayan bir yazardır. Üslup onun cümlelerinin dokusunda gizliden gizliye akar. Bu da yazarın dili ustaca kullanmasından gelir. Zaten bir yazar bundan yoksunsa gerçek anlamda yazar da sayılamaz. Dil, yazarın toprağı ve her şeyidir. Bu her şey; okulların, alışverişlerin, mahkemelerin arasından özenle sökülüp çıkarılmayı gerektirir. Herkesin olandan artık sadece kendisine ait bir dünya yaratmaktadır yazar. İşte bu yazarımızın da kendine özgü bir dili, kendine özgü bir evi, kendine özgü bir bahçesi, başını çıkarıp aya bakmak için bir penceresi vardır. Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yaratılarında iletiyi açıkça ortaya koymaktan kaçınır.
B) Sözcükleri işleyerek anlatış güzelliği yaratır.
C) Başkalarına benzemekten kaçınır.
D) Yaptıklarının kalıcılığına inanır.*
E) Söylediklerini yaşamdaki gözlem ve tanıklıklarıyla besler.

17- Gemiciler kalkalım, şu yelkeni takalım
Kızılırmak başına, şu ırgatı atalım
Tatalım balık havyar, keyfimize bakalım
Çekin uşaklar çekin, hemen aldık ırgatı
Geliyor bir sert poyraz, vuralım iki katı
Gemici uşakları, deniz başımın tacı
Trabzon yöresine ait bu türküden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?
A) Balıkçılıkta geleneksel yöntemler eski önemini kaybetmiştir.*
B) Doğa koşulları, balıkçıları ilgilendiren bir etkidir.
C) Balıkçılık yardımlaşarak yapılan bir işittir.
D) Balıkçılar denizi sevmektedir.
E) Balıkçılar, yaptıkları işten mutluluk duymaktadır.

18- Geçmişte yapılmış bir işe ilk kez görüyormuşçasına bakmak, yaratılarını bir tür laboratuvar çalışmasının eleğinden geçirmek. Fransız yönetmen Jean-Luc Godard'ın, eski filmlerinden birini izledikten sonra hissettiklerini özetlediği şu sözler de bu görüşü destekliyor: "Kendime şöyle dedim: Demek ki yirmi-yirmi beş yıl önce buymuş benim istediğim ve yaptığım. Sanki bir aile albümünü karıştırır gibiydim ve başkalarının önünde bunu yapmaktan hoşlanmıyordum. İnsanın kendi aile albümünü karıştırması ve öyle bir aileden olduğuna şaşırması gibiydi." Sözü edilen tutumun laboratuvar çalışmasına benzetilmesi, laboratuvar çalışmalarının hangi özelliğiyle ilişkilendirilebilir? A) Tekrarlanabilirlik B) Deneyselilik
C) Yansızlık D) Kesinlik E) Değişmezlik

19- Spor Kaynaklı Sağlık Sorunları

Düzenli olarak spor yapmaya yeni başlayan kişilerde dokuların sürekli ve aşırı yorulması sonucunda eklem çevresinde ağrılar ve hasarlar görülebilir. Bunlardan en sık görüleni kas ağrılarıdır. Egzersizler, kişinin alışık olduğundan daha zorlayıcı biçimde yapılmışsa genellikle spordan 12-24 saat sonra kas ağrıları ortaya çıkar. Bu ağrılar için masaj ve buz uygulamak yararlı olur. Ancak, kas ağrıları spordan 3-5 saat sonra başlamışsa, kol ya da bacakta şişme ile birlikte ortaya çıkmışsa buz uygulanmasına ek olarak ilaç da kullanılması gerekir.

“Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunlar”dan söz eden bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunların nedeni ve vücudun neresinde görüldüğü belirtilir
B) Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunların başlama zamanı belirtilir.
C) Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesini sağlayacak önerilerde bulunulur.
D) Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunlar için farklı belirtilere karşı kimi önlemler açıklanır.
E) Spor yapılırken ortaya çıkabilecek sorunlara dair istatistik verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya konulur.*

20- Kimi yazarların ve eleştirmenlerin öyküyü, yazarın romana geçmesi için bir çeşit hazırlık, bir kalem alıştırmaya deneyi saydığını biliyorum. Belki de bu yaygın kanı yüzünden---Parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) yazınızda, romanı anımsatan uzun öyküler çoğaldı
B) roman ve öykülerde gerçek olaylar anlatılmaya başlandı*
C) öyküye, romanın kısaltılmış biçimi olarak bakıldı
D) öykü, romana göre daha az değerli bir tür sayıldı
E) bazılarının öykü veya roman mı olduğunu belirlemek güçleşti

21- Çok uzun zamandır tartışılan bu konuda en güzel sözü Milan Kundera söylüyor: “Roman 21. yüzyıla yakışmıyor.” Bence de roman 21. yüzyıla yakışmıyor. Çünkü bu yüzyıldaki insanların yaşam biçimi, ne ağır şeyleri okumaya ne de oturup ağır şeyler yazmaya izin veriyor. Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Günümüzde romanın, diğer türler arasındaki yeri nedir?
B) Okurların romandan beklentileri nelerdir?
C) Sizce roman neden artık hiç ilgi görmüyor?*D) Romanı öteki türlerden ayıran özellikler değişti mi?
E) Roman okumanın kendine özgü bir yöntemi var mıdır?

22- Konuşmak kadar susmak da insana özgüdür. Günlük yaşamda, susmaya farklı anlamlar yüklenmiştir. Herhangi bir duruma ses çıkarmama, söyleyecek sözün belki de beklentinin olmaması biçiminde değerlendirilir. Sosyal yaşamımızda da susmanın önemini vurgulayan düşünce ve davranışlarla çok karşılaşırız. Geleneklerimizi gözden geçirdiğimizde her koşulda susmadan yana bir tavır olduğunu görürüz. Oysa yeri geldiğinde konuşmak ve suskunluğu yenmek için eğitimin ve çok yönlü bilgilenmenin yanında duyarlılığın artırılması da önem taşır.

Bu parçada suskunluğun nedenleri arasında,

- I. konuşulan konu ile ilgili fikrin olmaması
II. geleneksel olarak benimsenmiş olması,
III. kalıplaşmış bakış açılarına bir karşı çıkış olması,
IV. tepkisizliğin takdir edilmemesi, durumlarından hangilerinin rol oynadığından söz edilmektedir?

- A) I ve II* B) I ve III C) I ve IV D) II ve III E) II ve IV

23- Bu yıl getirilen, tüm yarışmacıların araçlarının motor, ateşleme ve batarya yönetim sistemi gibi önemli parçalarını kendilerinin tasarlayıp üretmesi şartı, firmalara duyuruldu. Bu cümleden kesin çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarışmacılar için yarışlar artık zorlaşmıştır.
B) Yarışlar her yıl düzenli olarak yapılmaktadır.
C) Yarışmanın koşullarını firmalar yerine getirmiştir.
D) Yarışlara katılmanın koşulları bu sene değişmiştir.*
E) Yarışmacılar, yarışmanın diğer koşullarını bilmektedir.

24- I-E-kitapla basılı kitabı karşılaştırmak çok doğru bir şey değil. E-kitabın kullanılmasının basılı kitabı ortadan kaldıracağını zannetmiyorum. Çünkü Türkiye’de insanların kitapla gerçekten tanışmış olduğunu düşünmüyorum ben aslında. Bu nedenle basılı kitap mı, e-kitap mı tartışmasını yapmayı gereksiz buluyorum.

II-E-kitaba olan ilginin artması için zamana ihtiyaç var. Bu konuda daha kapsamlı bir e-kitap çalışması yapılması gerektiğine inanıyorum. Yayıncılar yaptıkları işi daha ciddiye almak zorunda kalacaklar bence.

III-Aslında e-kitabın gözle görülür bir pazar payı yok ve uzun bir süre de olmayacak gibi görünüyor. Çünkü öncelikle e-kitabın okunmasını sağlayacak araçların kullanımının ülkemizde yaygınlaşması gerekir.

IV-Kâğıt ve mürekkep kokusunu çok seviyorum ama e-kitaba da karşı değilim. Bir yazar olarak kitaplarımın e-kitap olarak yayımlanmasına da olumlu bakıyorum.

V-Özellikle ülkemizde e-kitabın, basılı kitapların geleceğini tehdit ettiğini hiç sanmıyorum. Bir yılda yayımlanan binlerce kitabın ancak birkaç yüz tanesinin satıldığı ülkemizde e-kitap, basılı kitabın ne varlığını tehdit edebilir ne de şimdiki satış miktarını düşürebilir. E-kitapla ilgili yukarıdaki numaralanmış paragraflardan hangileri benzer düşünceler içermektedir?

- A) I. ve III B) I. ve V* C) II. ve IV D) II. ve V E) IV. ve V

25- Bu çalışmam sırasında, editörü olmam için önüme gelen bir dosyanın başka bir kitaptan alıntılarla dolu olduğunu gördüm. Okuduğum kimi bölümler bana bir yerden tanıdık geliyor, diyordum. Sonunda buldum. 44 sayfalık bir metnin 13 sayfası bir kitaptan alıntıydı. Bu bölümü dosyadan çıkarıp sayfa düzeni yaparak yazarına yolladım, bakalım ne diyecek, dedim. “Güzel olmuş.” demekle yetindi sadece! Bu parçaya göre, editörün sözünü ettiği yazar hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Kendi hatasını görmezlikten gelen*
B) Çabuk ünlenmek isteyen
C) Eleştirileceği ortamlara girmeyen
D) Kısa zamanda çok yazan
E) Yararlı olabileceğine inanmayan

26- Şiirin artık okunmadığına ilişkin yakınmaların pek de yerinde olmadığını söylemek isterim. Çünkü Türkiye’deki durum, okurdan çok, yayıncıların ve kitabevlerinin türsel tercihlerinde düğümlenmektedir. Sektör, en çok gelir getiren türleri ve ürünleri tercih ediyor ve piyasada bunlar kendine yer bulabiliyor. Bu durumda, şiirin, insani yanımızı, duygularımızı, düş gücümüzü zenginleştiren bir tür olarak edebiyat piyasasını elinde tutanlar ve yönlendirenler tarafından tercih edilmesini beklememek gerekir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine karşı çıkılmaktadır?

- A) Türkiye’de şiir okurunun belli bir estetik duyarlık kazanmamış olmasına
B) Şiirin, özensizce üretilip bir anda tüketilmesine
C) Yayınevlerinin belli sanatçıları tercih etmesine
D) Ekonomik kaygılarla sanatın yönlendirilmesine*
E) İnsanların, sanatsal seçimlerinde başarısız olmasına.

27- Boğazköy ve Alacahöyük’ün yanında önemli Hitit kentlerinden bir başkası da Tokat’ın Zile ilçesi yakınlarındaki Maşathöyük’tür. Hitit Devleti’nin kuzeydoğu sınırlarındaki Maşathöyük eskiden Tapigga adını taşıyordu ve Karadeniz dağlarının kavgacı halkı Kaşkalar karşı MÖ XV. yüzyılda inşa edilmişti. Kentin merkezindeki, içinde Hitit kralına bağlı bir sınır beyi, vali veya komutanın yaşadığı saray, MÖ XIII. yüzyılın başlarında bir yangınla tahrip olmuştu. 150 cm kalınlığında taş temel ve kerpiç duvarlı, iki veya üç katlı olan bu saray Hititlere özgü revaklı bir orta avlu ve çevresindeki çok sayıda odadan oluşuyordu. Yapılan kazılarda sadece alttaki depolar bulunabilmiştir. Bu parçada Maşathöyük ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Coğrafi konumuna B) Kurulma sebebine C) İşgale uğradığına*
D) İnşa malzemelerine E) Saptanan kalıntılara

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Türk sanatının 1980'lere geliş sürecindeki aşamalar ne kadar önemli ise bu tarihten sonra oluşan yeni eğilimler de Türkiye'deki sanatı anlamak adına o kadar önemli ve değerli olduğu belirtilmeden geçilmemelidir. Sanatın 1950'lerden başlayarak geçirdiği değişim, sınırları aşan bir sentezin sonucu gelişse de kendi değerlerini temsil ederek yolunu bulmaya çalışmıştır. Özellikle 1980'li yıllarda yaşanan siyasi hareketliliğin toplumsal etkileri gözlenirken, sanatsal yaratılarda da farklı bir oluşumu tetiklemiş olduğu gerçeğiyle yüzleşilmektedir. 1980'li yıllardan sonra ise iletişim olanaklarının daha verimlilik kullanılması ve gelişmesi ile artan küresel ilişkiler, güncel organizasyonlar, sanat hareketleri alternatif, farklı mecralar yolu ile kentli insanların hayatına dahil olmuştur. Sanat yazını alanında da zamanla plastik sanatlara yönelik -pek eleştirel olmayan fakat sanat alıcısı ve izleyenlerinin algısını besleyecek makaleler, dergiler, kataloglar, kitaplar yayınlanmış, hareketlilik sağlanmıştır. 1980'lerin başarılarında, sanat ve kültür haberlerinin gazete satışlarına katkısı olmayacağı düşüncesi yaygın olduğundan çok az gazete kitap eki çıkarırdı. Son zamanlarda, neredeyse tüm gazetelerin kitap eki var. Hafta içinde ya da hafta sonunda verdikleri eklerde, farklı niteliklerde, düzeylerde ve farklı yaklaşımlarla da olsa bu konuya azımsanmayacak ölçüde yer ayırıyorlar. Kitap tanıtımlarının gazetelerin içeriğinde böylesi önem kazanmasının nedenleri ne olabilir? Okur sayısında çok büyük bir artış olduğunu sanmıyorum. Ama yayımlanan kitap sayısında artış olduğu kesin. Kitap eklerinin aldığı ilanlar, o eklerin yayım masrafını karşılıyor mu? Yayın piyasası bu kadar büyüyor mu? Bu soruların yanıtları ayrıntılı biçimde araştırılabilir. Ama sanıyorum ki kitap ekleri gazetelere her şeyden önce saygınlık getiriyor.

28-Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Gazete satışlarının son zamanlarda arttığı
- B) Reklamı yapılan kitapların daha çok sattığı
- C) Yayınevlerinin sayısının arttığı
- D) Kitap eklerinin gazete çıkarma işini güçleştirdiği
- E) Kitap eklerinin gazetelere değer kazandırdığı*

29- Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gazetelerin kitap ekleriyle ilgili anlayış değişmiştir.*
- B) Basın dünyasına yeni gazeteler katılmıştır.
- C) Yayınevlerinin teknolojik donanımları yenilenmiştir.
- D) Okur sayısı, kitap sayısındaki artıştan etkilenmiştir.
- E) Bazı yayınevleri hem gazete hem de kitap yayınlamaktadır.

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Kemal Tahir, 1967 yılında onuncu romanı Devlet Ana'yı yayımladığında, ortaya attığı tezlerle Türk edebiyat tarihinde o güne dek görülmemiş bir tartışma başlattı. Devlet Ana, bir eleştirmene göre kurgu, anlatım ve içerik bakımından hiçbir yenilik getirmeyen kötü bir romanken, bir diğerine göre önceki romanları kese kâğıdı seviyesine indiren muhteşem bir eserdir. Kemal Tahir, bu romanında Selçuklu İmparatorluğu'nun çöküşünün getirdiği kargaşa ortamında küçük bir Türk aşiretinin Anadolu topraklarının parçalanmaması için verdiği mücadeleyi tarihi kişiler ve olaylarla, macera romanlarını andıran bir üslupla kaleme almıştı. İşte tartışma bu noktada, sosyal, dini ve siyasal ayrılıklara karşın Osmanlı'nın bütüncülüğünün, kişilerin son derece erdemli anlatılmasının gerçeklere uymadığı konusunda ortaya çıkmıştı. Buna karşılık olarak Kemal Tahir ise, "Ben Devlet Ana'da, herhangi bir topluma onur verecek bir tarihimiz olduğunu, buna lâyık insan birikimine sahip olduğumuzu göstermek istedim. Anadolu insanının taşıdığı potansiyele duyduğum sonsuz saygıyı dile getirdim. Bunu kabul etmeyenler, eli yıllık bir tarihle var olunabilir, yaşanabilir sananlardır." demiştir. Kemal Tahir, Devlet Ana'yı hangi ilke doğrultusunda yazdığına dair bir konuşmasında da "Bir kere Batı'da roman nereden kaynaklanmış?... Masaldan, halk hikayelerinden mi?... Tamam! Benim de masalım var, halk hikayelerim var... Öyleyse romanımızı oturtacağım temel var bende..." diyerek, Türk romanının Batı'yı taklit etmemesi gerektiğini, milli değerlerin romana konu olabileceğini ifade eder.

30-Bu parçaya göre, Devlet Ana'ya yöneltilen olumsuz eleştirilerin özünü aşağıdakilerden hangisi oluşturmaktadır?

- A) Macera romanı üslubuyla yazılmış olması
- B) Gerçek tarihi kişilerin roman kahramanı gibi aktarılması
- C) Bir imparatorluğun çöküşü gibi olumsuz durumu konu edinmesi
- D) O dönemde yaşanan olayların ve sözü edilen kişilerin olduğundan farklı gösterilmesi*
- E) Çok uzun bir dönemin ele alınması

31-Bu parçaya dayanarak Kemal Tahir'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Roman konusunu Türk tarihinin belli döneminden almıştır.
- B) Edebiyatın toplumda belli bir tarih bilinci oluşturmada yardımcı olacağına inanmaktadır.*
- C) Konusunu uzun-ayrıntılı araştırmayla seçilmesinden yanadır.
- D) Romanlarında, gündelik sorunlarla tarihi olayları ortak kurgular.
- E) Yazdığı her roman, edebiyat çevresinde uzun tartışmalar açar.

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Dizel motorlar, benzin ile çalışan motorlardan üstünlüklerine rağmen birçok ülkenin sorun yaşadığı bir motor türüdür. Dizel motor, yüksek verimlilik ve güç harcanan araçlarda fazlasıyla kullanılan motordur. Dizel motor, emisyon hacmi açısından yüksek oranda verimlilik sağladığından dolayı ülkelerin ortak kararı ile dizel motorlu araçların ve çevreye verdiği zararların en düşük hasara indirgenmesi için fazlasıyla sistem geliştirilmeye çalışılıyor. Dizel motorunu bulan Rudolf Diesel, 1900'lü yılların başlarında yer fıstığından elde ettiği yağla dizel motorunu çalıştırarak bitkisel yağların yakıtta kullanılabilirliğini gösterdi. Fakat Diesel'in bu girişimi, petrolden elde edilen yakıtın daha ucuz olması yüzünden rafa kaldırıldı. Zaman içinde petrol rezervlerinin yavaş yavaş tükeniyor olması ve ham petrol fiyatlarının giderek artması üzerine bitkileri de kapsayan alternatif enerji kaynağı arayışları hızlandı. Yüz yıllık bir aradan sonra, biyoyakıt, temiz ve yenilenebilir olması sayesinde çevrecilerin de onayını alarak, "geleceğin petrolü" sıfatıyla yitirdiği saygınlığına yeniden kavuşuyor. Ancak bu gelişme, beraberinde getirdiği önemli bir sorunun cevaplanmasını gerektiriyor: Yeryüzünün sınırlı olan tarım alanları gıda tarımına mı enerji tarımına mı tahsis edilmeli?

32-Aslında petrol ürünü olmayan biyoyakıtın geleceğin petrolü olarak kabul edilmesinde hangisinin rolü yoktur?

- A) Yenilenebilir enerji kaynağı oluşu
- B) Petrol rezervlerinin tükenişi
- C) Petrole göre, çevre kirliliğine daha az yol açması
- D) Motorlarda petrol ürünleri yerine kullanılabilmesi
- E) Tarım alanlarının gıda üretimi için kullanımını sınırlandırması*

33-"Enerji tarımı" sözüyle anlatılmak istenen hangisidir?

- A) Petrole alternatif olabilecek kaynakların araştırılması
- B) Dünyanın her yerinde çeşitli yollardan enerji üretilmesi
- C) Enerji elde etmede kullanılacak bitkilerin üretilmesi*
- D) Yakıt tüketimini azaltacak teknolojilerin araştırılması
- E) Tarım için gerekli enerjinin ileri teknolojiyle sağlanması

TEST-57=1-E 2-A 3-D 4-A
5-D 6-C 7-B 8-D 9-A10-E 11-C
12-A 13-C 14-B 15-E 16-D 17-
A 18-C 19-E 20-B 21-C 22-A
23-D 24-B 25-A 26-D 27-C 28-
E 29-A 30-D 31-B 32-E 33-C

TEST UZUNLUĞU:3699 SÖZCÜK
TAVSİYE SÜRE: 35 DAK.
OKUMA HIZI: DAKİKADA 106 KELİME
SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA
DOĞRU ----- / YANLIŞ -----